

ka, in z mastjo pošvérka, se nam bolj perléze. Če so pa jele „Novice“ slovenski korún v rabo jemati, je to novo znamenje, de jim je hvale vredna skerb za čisto slovenšino pri sercu, in de se prizadevajo, naš dolgo zapušen jezik čistiti od ptuje nesnage, za kar jim vsak verli Slovence veliko hvale vé.

V Logu per Poljanah na Kočevskim. J. Medved.

Dopis iz Dolenskiga.

Po Dolenskim je letos letina sploh srednja bila. V nekterih krajih pa skoraj bolj slaba ko srednja. Pšenica, réž in sploh vsa stérn je práv lepó kazala, strašna vročina pa, ki je bila perve dni Maliserpana, jo je prehitro izzorila. Zerno je drobnó ali pa še clo gluho ostalo. Sláme je kúp, zernja pa malo. Pšenica je naj bolji takó plenjala, de so tri kopé (kopa 60 snopov) dva mernika dale. Turšica in prosó ste se srédnje skazale. Ajda je práv košato rastla, in bo veliko žgancov dala. — Perstnine (kuhe) to je krompirja, répe in korénja se je obilno perdélalo. Répe niso ne bolhe, ne gosénce nadlégovale, pa vender ni takó debéla, kakor je bila lani. — Čebél je lanjsko zimo práv veliko panjev pomerlo, spomladi niso kaj rojile, v ajdi so pa veliko nabrale. Kdor je létos persiljence narédil, je dobro opravil. — Za sadje létos ni bila dobra létina. Češnj je bilo práv malo. Jabelka, hruške in čéšplje so sémtertje nemalo obrodile. Dolénci, poséбно tisti, ki imajo vino, pa tudi rejo sadja premalo obrajtajo. Kamor se človek oberne, vidi divjakov veliko, ki cepljenja čakajo, pa je ni roke, de bi jih požlahtnila. Najdejo se sémtertje kraji tudi po Dolenskim, kjer imajo veliko lepiga sadniga drevja zasajeniga, pa se tudi taki najdejo, kjer za voglam namesti sadniga drevja verbe in jagujedi rastejo, de je kolje za nograd per rókah. Tudi verbe in jaguedi so vinorejcu potrebne, tode bi se iméle le po močirnih krajih saditi, po ktérnih sadne drevesa nočejo rasti, verbe in jagujedi pa še práv radi rastejo. „Stori eno, družiga pa ne opusti“ tudi tukaj veljá. Menim, de mi bo tudi naj terdoglavniši vinorejec pustil veljati, de je veliko lépsi, če je okoli hiše sadno drevje, kakor pa, če so verbe ali jagujedi. De pa jabelčno in hruškovo dervó veliko več dobička na léto da, kakor verbino ali jagujedovo, vsak slamar sam vé. Vinorejca le ljuba gorica preveč moti, de ima za poljodélstvo in rejo sadja in živine premalo skerbí. Gorénci se bo gotovo čudil, če mu povém, de po vinskih krajih malokteri kmet živini rézance daje. Le suhiga sená in sláme ji pokládajo. — Rés je, de je gorica telésni natori práv prijetna stvar. V hramu per dobri kapljici, se človek razveseli in pokrepča, ter kmalo pozabi na vse svoje réve in nadloge. Rés je tudi, de vino še zmiraj nekaj verže, če se le práv oberne; tudi to je gotova resnica, de so taki kraji, postavim, okoli Metlike in Sémiča, kjer kmet nima pod milim Bogam za nobeno drugo reč, kakor za vino denarja potegniti, de davke odrajta in druge potrebe opravi; pa mi mende tudi nobeden skušen ne bo odrékel, de je tudi rés, de sta gorica in hram pribežališe in šola veliko gréšnikov. Slab gospodar dan za dnévam v gori prepiva, dokler sód kaj ima, pozabi na davke in družino, ženo in otroke, zapravlja dragi čas in premoženje; pijanec nósi svojo žejo od hrama do hrama, od gore do gore, dokler se popolnoma ne poživini; z eno besédo, hrani so šola lenóbe, pijančevanja in nesramne kvantarije; šola goljufne ljubezni, loternije in prešeštva; velikokrat tudi vzrok časne in véčne nesreče. V hramih se nogradi in grunti po gerlu poženejo, velikrat clo pametni možje in žene v prešeštneke in prešeštnece, ne-

dolžne deklice in fantje v gerde nečistnike in nečistnice preobernejo; rés je kar pregovor pravi, namreč: de je čistost rozica, ktera po gorica in okoli hramov ne raste. — Gorica bi bila pač lépa stvar, ko bi ljudje to tudi storili, kar tolikanj radi prepevajo, namreč: „Po pameti ga pimo, de pamet ne zgubimo“. i. t. d. Oj de bi ga pač po pameti pili, de bi premoženja in duše ne zgubili! — (Dalje sledi.)

Zmes.

Lenuh je v nedeljo Kristjan, v pondeljnik Grek, v torek Perzjan, v sredo Asirjan, v četrtek Egipčan, v petek Turk, v saboto Jud; zakaj to so prazniki tih narodov. (Kweti.)

Urno, kaj je noviga?

(Korún v Serbii) je takó dober, de ne more bolji biti, če ravno se od vsih drugih krajev sliši, kakó se letos močnó kazí. Serbski korún je takó žlahtniga plemena, de zamore vsak živež, celo pšeničniga nadomestiti. Kakó lép je hleb, ko se krompir z malo moke zmeša in zamési! (Serbske Novine.)

(Velika pojedina konjskiga mesá) je bila 12. dan Listopada v Detmoldu, poglavitnim mestu nekiga nemškiga knežistva; 200 jedcov se je vkupej zbralo, kterim je konjsko mesó, iz njega napravljene klobase i. t. d. práv dobro dišalo. V starih časih so ljudje konjsko mesó zlo obrajtali in ga radi jedli. V Danii ga še dan današnji jedó; na Nemškim so ga začeli sémtertje tudi jesti. Zakaj pa ne? Konj je nar lépsi živina in njegova piča nar čedniši jed; konjsko mesó je dobriga okusa. De ga ljudje povsod ne jedó, je le stara navada.

(Druga poroka v Kamnigoricí na Gorenrenskim) je bila 25. Listopada z veliko častjo obhajana. Zenin in nevesta — ubožna eyeekarja — sta bila 4. Velkitravna v letu 1795 prvič poročena; on je zdej v 76. ona pa v 70. letu. Visokorodni gosp. grof Turn iz Radolce so bili starašina Matevkoca in njegove vdrugič poročene žene; visoko častitljivi kamnogoriški fajmošter gosp. Uršič so ju pa z veliko častjo poročili, v farovži krasno kosilo napravili in ju še obdarili. — Bojé ni davnej, ko je tudi v Kropi enaka druga poroka bila.

Kupčijska vganjka.

100 koz veljá 100 goldinarjev; volovske po 5 gold.; kozje po goldinarji; polhove pa po 3 krajcarje. — Koliko jih je bilo vsake sorte? H.

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	29. Listopada.		24. Listopada.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	53	2	10
1 » » » banaske	2	27	2	22
1 » Turšice	1	24	1	22
1 » Soršice	—	—	1	47
1 » Réži	1	34	1	40
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	8	1	15
1 » Ajde	1	—	1	9
1 » Ovsá	—	45	—	51